

Arvokas luonto - Arvot ja luontoon liittyvä elävä perintö

Luontoringin seminaari 3.10.2019 klo 10-16,

Kansallismuseo, Mannerheimintie 34, Helsinki, Ateljee-tila

Minkälaista elävää perintöä liittyy luontoon? Miten elävää kulttuuriperintöä voidaan parhaiten vaalia, välittää eteenpäin ja myös uudistaa? Minkälaisia kohteita Suomen tai Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon voisi hakea? Minkälaisia arvoja ja ristipaineita luontoon liittyvään elävään perintöön sisältyy?

Aineeton elävä kulttuuriperintö on noussut julkiseen keskusteluun viime vuosina myös luontoon ja ympäristöön liittyvissä teemoissa. Luontoon liittyvät elävät perinteet voivat olla esimerkiksi tietoja, taitoja, tottumuksia ja uskomuksia, jotka kumpuavat suhteesta ympäröivään luontoon. Luontoon liittyvä elävä perintö on ilmiönä valtavan laaja ja moniulotteinen. Siihen sisältyy paljon arvoja, jotka voivat olla keskenään joskus myös ristikkäisiä. Luontoon liittyvä elävä perintö on harrastamista, mutta myös elinkeinoja, ammatteja ja taloutta – erilaista toimintaa ja käytäntöjä luontoon liittyen. Luonto on meille monella tapaa resurssi ja sillä on myös itseisarvonsa.

Suomi hyväksyi vuonna 2013 Unescon yleissopimuksen aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisesta. Sopimuksen tarkoituksena on edistää aineettoman kulttuuriperinnön tunnistamista ja vaalimista Suomessa. Aineeton kulttuuriperintö on mm. luontoon liittyviä perinteitä, suullista perinnettä, käsityötaitoja, esittävää taidetta sekä sosiaalisen elämän käytäntöjä.

[Elävän perinnön wikiluetteloon](#) on kertynyt jo 150 esimerkkiä yli 220 eri taholta ja Kansallisesta luettelosta löytyy [52 kohdetta](#). Suomen ensimmäiset hakemukset Unescon kansainvälisiin aineettoman kulttuuriperinnön luetteloiin koskevat saunakulttuuria sekä Kaustislaista viulunsoittoa.

Arvokas luonto - seminaarissa kerrotaan tarkemmin Unescon sopimuksesta sekä elävän perinnön vaalimisen prosessista. Yksi sopimukseen liittyvistä toimista on vuonna 2016 perustettu monialainen toimijaverkosto luontoringi. Päivän aikana kuullaan useita luontoon ja ympäristöön liittyviä puheenvuoroja ja tuodaan näkökulmia perinteen vaalimiseen ja uudistamiseen. Seminaaripäivän aikana pidetään myös työpajoja, joissa keskustelua jatketaan.

Seminaari on maksuton ja avoin kaikille ja sen toivotaan tavoittavan laajasti luontoalan toimijoita, järjestöjä, tutkijoita, museokenttää sekä luontoharrastajia.

Ilmoittautumiset seminaariin viimeistään 23.9 linkin kautta https://ssl.eventilla.com/arvokas_luonto

Seminaarin järjestävät yhteistyössä Museovirasto, Metsähallitus, LUSTO - Suomen Metsämuseo, Suomen latu sekä muut [luontoringin](#) toimijat.

Lisätietoja:

Leena Marsio, Museovirasto, leena.marsio(at)museovirasto.fi, puh. 029533 6017

Reetta Karhunkorva, Lusto – Suomen metsämuseo, reetta.karhunkorva(at)lusto.fi, puh. 050 328 9644

www.aineetonkulttuuriperinto.fi

www.fb.com/elavaperinto

OHJELMA

Klo 10-12 Suunnistusreittejä elävään perintöön

10.00 Seminaarin avaus, kulttuuriasiainneuvos Mirva Mattila, OKM
10.10 *Mitä on aineeton, elävä perintö?* erikoisasiantuntija Leena Marsio, Museovirasto
10.35 *Elävä perintö ja kestävä kehitys*, Dos., FT Katriina Siivonen, Tulevaisuuden tutkimuskeskus
11.00 *Yhteisöjen osallistaminen elävän perinnön työhön*, johtaja Matti Hakamäki, Kansanmusiikki-instituutti & toiminnanjohtaja Mari Paavola, Suomen Saunaseura
11.25 *Metsien psykologinen omistajuus*, MMT Anne Matilainen, Helsingin yliopisto
11.45 Keskustelua

Klo 12-13 Lounastauko (omakustanteinen)

Klo 13-14 Kartanlukua

Paneelikeskustelussa pohditaan luontoon liittyvään elävään perintöön sisältyviä arvoja ja valotetaan luontoon liittyvään elävään perintöön sisältyviä ristikkäisyyksiä

Katriina Siivonen (pj), keskustelijat: kehittämisjohtaja Leena Paaskoski Lustosta, Luontopalveluiden kehitysjohtaja Jussi Päivinen Metsähallituksesta, toiminnanjohtaja Antti Sahi MTK:sta, tutkija Päivi Magga Saamelaismuseo Siidasta

klo 14-15.45 Elävän perinnön rasteilla (työpajat)

- Luonnossa toimiminen
  - marjastus, sienestys, retkeily ja metsään meneminen jokamiehenoikeudella
  - luontaiselinkeinot ja niihin liittyvä luonnossa tekeminen
- Luontoon liittyvät arvot
  - kaikille toimijoille luonto on arvokas, mutta näkökulmat voivat olla hyvin erilaisia
- Osallisuus ja osallistaminen
  - kenen ääni tulee kuulluksi, kenelle luonto kuuluu?
- Lapset ja luontoon liittyvä elävä perintö
  - Säilyminen, siirtäminen, suojeleminen

15.20 Työpajojen yhteenveto

15.50 Seminaarin päätössanat

16.00 Seminaari päättyy

Kuvat Jarno Niskala, Hanna Söderström, Leena Marsio